

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **A. K.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 874/36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2013, č. j. OAM-130/ZA-ZA06-K01-2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 12. 2014, č. j. 61 Az 7/2013 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného uvedenému v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] Úvodem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné stručně připomenout dosavadní vývoj v nyní posuzované věci. Ze správního spisu plyne, že stěžovatel podal dne 14. 5. 2012 žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci správního řízení uvedl, že do České republiky odjel se svým bratrem v lednu roku 2009 za práci, kterou mu zprostředkovala ukrajinská agentura u společnosti MEZINS s.r.o. (dále jen „společnost Mezins“). Po příjezdu odevzdali pasy zástupcům této společnosti s tím, že jim budou vráceny, až zaplatí dluh. Museli pracovat a bydlet ve zcela neuspokojivých podmínkách. Následně se obrátili na Policii České republiky a spolupracovali s ní, což vedlo k podání obžaloby proti řediteli společnosti Mezins – panu R. M. a dalším osobám ze spáchání trestného činu obchodování s lidmi. Stěžovatel byl zařazen do programu na ochranu svědků a bylo mu prodlužováno vízum; poslední bylo platné do 4. 5. 2012. Obžalované osoby byly rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2011 zproštěny obžaloby.

[3] Stěžovatel se obává návratu na Ukrajinu, neboť má strach ze msty zástupců společnosti Mezins. Obává se jak o svůj život a zdraví, tak o život a zdraví svých blízkých. V České republice se mu na rozdíl od Ukrajiny ze strany státních orgánů dostane ochrany. V dubnu roku 2012 přišli k domovu jeho matky na Ukrajině dva muži a vyptávali se sousedky, zda už se s bratrem vrátili. V průběhu trestního řízení opakovaně navštívil svou vlast a žádné potíže neměl. Potíže na Ukrajině nemají ani jeho příbuzní, se kterými je denně v kontaktu.

[4] Krajský soud v napadeném rozsudku k vytýkanému porušení § 14a zákona o azylu uvedl, že z provedených pohovorů vyplývá, že stěžovatel opakovaně Ukrajinu navštívil v době, kdy probíhalo trestní stíhání, a pobýval v místě svého bydliště. Žádnou konkrétní osobou nebyl vyhledáván. Sám sdělil, že jeho příbuzní na Ukrajině žádné potíže ze strany soukromých osob ani státních orgánů nemají. Jestliže oponoval tím, že se jeho matka obracela na policejní orgány, které ve věci nic nečinily, pak na druhé straně si na postup tamní policie nestěžovala a nedomáhala se zjednání nápravy. Argument stěžovatele, že když pobýval v době trestního řízení na Ukrajině, byl chráněn Policií České republiky, je dle názoru soudu irelevantní, neboť v případě ohrožení ze strany soukromých osob by mu nepochybně nebyla česká policie schopna poskytnout pomoc v jeho domovině. Pokud by protiprávní jednání ze strany soukromých osob v zemi původu hrozilo, lze se podle informací o Ukrajině domáhat pomoci u příslušných státních orgánů i nevládních organizací. Navíc z informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky vyplývá, že existuje možnost podání stížnosti proti postupu pracovníků Ministerstva vnitra Ukrajiny a prokuratury (i když málo efektivní), že je možno se obracet se stížnostmi i na ochránce lidských práv a že je možné podat stížnosti na nečinnost státních orgánů. Z uvedeného učinil krajský soud závěr, že v případě návratu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[6] Stěžovatel je přesvědčen, že uvedl skutečnosti, které v podstatné míře dosvědčují, že mu v jeho vlasti hrozí pronásledování, a to s ohledem na dříve učiněné svědectví před českými orgány činnými v trestním řízení proti zástupcům společnosti Mezins. Tito zástupci jsou propojeni s ukrajinskou státní správou včetně elitních policejních složek. Na Ukrajině, zvláště po vypuknutí ozbrojeného konfliktu, neplatí standardní zákony, nýbrž právo silnějšího. Stěžovateli v případě návratu do vlasti hrozí fyzická likvidace jako msta a odstrašující příklad, a to dokonce za přispění a souhlasu ukrajinských státních složek.

[7] Stěžovatel v rámci řízení upozornil na fakt, že již byly učiněny konkrétní kroky vedoucí k jeho likvidaci. Na Ukrajině byl hledán osobami napojenými na společnost Mezins, od kterých mu hrozí reálné nebezpečí usmrcení, pokud by byl jimi vypátrán. V případě návratu nemá šanci přežít, neboť jim nemůže konkurovat bohatstvím, mocí a vlivem zástupců. S ohledem na probíhající ozbrojený konflikt není možné se skrývat, neboť lze evidovat zvýšenou aktivitu státní správy při vyhledávání bojeschopných osob.

[8] Krajský soud nesprávně akceptoval závěry žalovaného, které jsou v rozporu s důkazní situací. Tím došlo k porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

pokračování

[9] Soud se vůbec nezabýval aktuální vyhrocenou situací na Ukrajině, kde již delší dobu probíhá ozbrojený konflikt. Z tohoto důvodu navíc stěžovateli v případě nuceného návratu do domoviny hrozí další nebezpečí, neboť by byl v lepším případě nasazen do bojových operací nebo v horším by byl fyzicky zlikvidován na základě objednávky zástupci společnosti Mezens.

[10] S ohledem na shora uvedené skutečnosti je stěžovatel přesvědčen, že v jeho případě jsou naplněny podmínky § 14a zákona o azylu. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že správní rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i rozsudek soudu považuje za vydané v souladu s právními předpisy. Odkazuje na své vyjádření k žalobě a trvá na tom, že i přes současné podmínky na Ukrajině není důvod rušit rozhodnutí správního orgánu. Ohledně situace na Ukrajině uvádí, že není důvod odklonu od § 75 s. ř. s. K námitkám na postup soudu se mu dle jeho názoru nepřisluší vyjadřovat. Závěrem navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“.

[14] Soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

[15] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že se nezabýval aktuální politickou situací na Ukrajině, kde již delší dobu probíhá ozbrojený konflikt. K tomuto je v první řadě nutno konstatovat, že stěžovatel žádné skutečnosti ohledně ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a jeho dopadu na jeho situaci neuváděl ani v řízení před správním orgánem ani v řízení před krajským soudem.

[16] K otázce vázanosti soudu skutkovým stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.), lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012 – 65. V citovaném rozsudku bylo konstatováno, že ve věcech mezinárodní ochrany je soud povinen prolomit pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 s. ř. s. „*pokud (1) stěžovatel v řízení před soudem uvede skutečnosti, které nastaly až po právní moci rozhodnutí správního orgánu, (2) tyto skutečnosti nebyly bez vlastního zavinění stěžovatele předmětem zkoumání správního orgánu, (3) zároveň se o těchto skutečnostech lze domnívat, že by mohly být relevantní pro možné udělení doplňkové ochrany, a (4) soud neshledá dostatečné záruky, že tyto nové skutečnosti budou dodatečně posouzeny v novém správním řízení.*“ V případě stěžovatele se jedná zejména o nenaplnění bodu (4), v této souvislosti je možno poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011-13, jakož i usnesení Nejvyššího správního soudu ve věcech jiných stěžovatelů

ukrajinské státní příslušnosti ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, nebo ze dne 26. 6. 2014, č. j. 7 Azs 66/2014 – 23.

[17] S ohledem na uvedenou judikaturu řešící stěžovatelem vznesenou námitku v posuzovaném případě nehrozí porušení mezinárodního závazku České republiky vyplývajícího z povinnosti respektovat princip *non-refoulement* a není dán důvod, pro který by se krajský soud byl povinen odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s.

[18] Nejvyšší správní soud proto také jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. posoudil námitku stěžovatele, že mu v případě návratu do země původu hrozí nucené zapojení do bojových operací, s čímž je spojeno nebezpečí vážné újmy na zdraví či smrt. Důvody kasační stížnosti totiž nelze rozšiřovat nad rámec žalobních bodů, lze je opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. 2 Azs 134/2005, publ. pod č. 685/2005 Sb. NSS) s výjimkou případů, na něž se vztahuje zásada *non-refoulement*.

[19] Stěžovatel dále namítá, že mu v případě návratu hrozí nebezpečí pomsty ze strany soukromých osob, proti kterým svědčil v trestním řízení. I v případě této námitky se zdejší soud může opřít o svoji předchozí judikaturu, konkrétně o usnesení ze dne 15. 4. 2015, č. j. 10 Azs 9/2015 – 45, a ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69. V uvedených rozhodnutích byla řešena obdobná námitka bratra stěžovatele, resp. jeho družky, a zdejší soud nevidí důvodu se od tam vyslovených názorů odchýlovat.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu